

راهکارهای توسعه بهره‌وری در بخش کشاورزی

میترا قبطی
دانشجوی کارشناسی ارشد زراعت
mitra.ghotbi@gmail.com

دکتر عیسی کلانتری

آخرین وزیر

کشاورزی کشور ۲۱

راهکار و طرح

پیشنهادی جهت

ارتقای زیربنایی

بهره‌وری در بخش

کشاورزی ارایه

می‌دهد

بهره‌وری در بخش کشاورزی یکی از مهمترین فاکتورهای توسعه‌ی پایدار است که عموماً در کشورهای در حال توسعه مانند ایران علی‌رغم توانمندی‌های بالقوه کشاورزی، به دلیل بهره‌وری پایین بخش کشاورزی آن چنان که باید اقتصادی و مقرون به صرفه نیست.

صرفه‌جویی در منابع، نحوه‌ی صحیح و منطقی استفاده از این منابع و سرمایه‌گذاری مطلوب و پایدار جهت توسعه‌ی این بخش و... از عواملی است که بهره‌وری را در بخش ارتقا می‌دهد.

مطلبی که در ذیل می‌خوانید، مجموعه نظرات و پیشنهادات مسوولان و استادان کشاورزی کشور است که به واسطه‌ی سال‌ها کار در عرصه‌های مدیریتی و آموزشی بخش، نظرانی صائب دارند.

با وجودی که شاید تمامی مطالب بحث شده به مرحله‌ی اجرا نرسیده اما امید است سال‌های آتی، عرصه‌ی علم و عمل در بخش کشاورزی باشند.

دکتر عیسی کلانتری آخرین وزیر کشاورزی کشور ۲۱ راهکار و طرح پیشنهادی جهت ارتقای زیربنایی

بهره‌وری در بخش کشاورزی ارایه می‌دهد.

مهندس بیژن زنگنه، وزیر سابق نفت، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص استفاده بهینه از

بهره‌وری است.

نمایشی از تفاوت‌های بهره‌وری با

بهره‌بری

بهره‌وری در هر زمینه جهت افزایش سودآوری مفید است و در بخش کشاورزی در واقع هنری است. در راستای پیشرفت و ابداع روش‌هایی برای افزودن به ارزش‌های تولیدی با حداقل استفاده از منابع و انرژی.

بهره‌وری یعنی مقدار ارزش افزوده بر مقدار نهاده و یا مقدار تولید بر مقدار نهاده. منابع کشاورزی اعم از (آب، باد، باران و...) را می‌توان به کمک طرح‌هایی دقیق محافظت و صرفه‌جویی کرد. سه بعد اصلی

بهره‌وری در بخش کشاورزی:

۱- بهره‌وری نیروی انسانی

۲- بهره‌وری سرمایه

۳- بهره‌وری منابع کشاورزی

۳- الف - منابع طبیعی از جمله آب، باد، باران

۳- ب - نهاده‌های کشاورزی

- تکنولوژی شیمیایی

- کود، سم، بذور اصلاحی

- تکنولوژی مکانیکی

- ادوات

- ماشین‌آلات پیشرفته

از انواع ذکر شده بهره‌وری در کشاورزی،

اساسی‌ترین مبحث مربوط به نیروی انسانی و سرمایه‌گذاری روی آموزش این نیرو است. چرا که رمز موفقیت اکثر کشورهای پیشرفته در بخش مزبور

منابع آبی می‌گوید:

نیاز بشر به آب فزاینده و متوسط بارندگی در کشورها تقریباً ثابت است، پس باید روشی برای استفاده‌ی درست پیدا کرد، با لحاظ این اصل که با بارندگی ۲۴۰ میلی‌متر در مناطق نیمه خشک و کمتر در مناطق خشک کشورمان باید به فکر استفاده‌ی صحیح باشیم.

دکتر نعمت‌الله اکبر، عضو هیات علمی گروه اقتصاد دانشگاه اصفهان معتقد است بهره‌وری نیروی انسانی و کار در بخش کشاورزی برابر است با نسبت ارزش افزوده بر تعداد افراد شاغل در این بخش. دکتر حسین باهر (عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی تهران) مایه‌ی بهره‌بری را کار و مایه‌ی بهره‌وری را ابتکار دانست.

وی افزود: فرآیند تولید دارای برآیند بهره‌بری و فرآیند خلاقیت برآیند بهره‌وری است.

مهندس هادی امیرانی بیان می‌نماید که از میان تمام موانع، فقر علمی و سطح نازل دانش و مهارت‌های فنی و حرفه‌ای نیروی انسانی شاغل در این بخش، از مهمترین موانع ارتقای کشاورزی، است و بهره‌وری نیروی انسانی در کشاورزی، یک سوم بهره‌وری نیروی کار در کل کشور است.

بهره‌بری و بهره‌وری

مایه‌ی بهره‌بری را کار و مایه‌ی بهره‌وری را ابتکار می‌دانیم. پس رشد اقتصادی کشور مستلزم فرآیند بهره‌بری و توسعه‌ی اقتصادی مدیون فرآیند

و ایجاد شرکت سهامی زراعی
۱۶- گسترش و ورود تکنولوژی مطلوب و سازگار
۱۷- تاسیس

آموزشگاه‌های کشاورزی
و عمران در مناطق
روستایی

۱۸- آموزش مستمر

فنی و حرفه‌ای کشاورزان

۱۹- ایجاد مراکز تفریحی

در روستاها

۲- برقراری حقوق

بازنشستگی از طریق سازمان تامین اجتماعی و یا
تاسیس سازمانی مختص کشاورزان ۲۱-
سیاست‌گذاری جدی در شناسایی و طراحی پروژه‌های
عمرانی- سازه‌های آبی و احداث سدهای لازم در
حوضه‌های آبریز و مسیل‌های پر آب ولی پراکنده
(در صورت عدم ایجاد مخاطرات زیست- محیطی)
و همچنین سایر امور زیربنایی آب و خاک.

بازاریابی و عرضه و صادرات محصولات کشاورزی در
جهت حذف واسطه‌ها و حفظ سطح مطلوب قیمت‌ها
۱۱- ایجاد صنایع تبدیلی به منظور ایجاد اشتغال،
جلوگیری از ضایعات و ایجاد ارزش افزوده و کسب
درآمد بیشتر برای کشاورزان
۱۲- ایجاد نمایشگاه‌های کشاورزی در کشور و
آشنا نمودن تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات
کشاورزی از پیشرفت سایر کشورها در این زمینه به
منظور ارتقای فرهنگ تولید و فرهنگ صادراتی کشاورزان
۱۳- هماهنگی وزارتخانه‌های بازرگانی، صنایع، راه
و ترابری، اقتصاد و دارایی و نفت (پالایشگاه) و
همچنین سازمان برنامه و بودجه با وزارت کشاورزی
به منظور امکان هدایت برنامه‌ریزی و تغییر ساختار در
حال گذار کشاورزان
۱۴- گسترش بخش‌های تحقیقات اقتصاد
کشاورزی
۱۵- ایجاد درآمدهای ضمنی برای کشاورزان مثل
سهامدار شدن در کارخانه‌های وابسته به صنایع غذایی

خلاصه شده یعنی در نیروی کار کارآمد و آگاه، بنابراین
افزایش آگاهی شاغلان کشاورزی مستلزم آموزش
درست و کافی همچنین سیاست‌گذاری دقیق دولت در
اطلاع‌رسانی به این گروه است.

- بهره‌وری نیروی انسانی در بخش کشاورزی
متناسب است با ارزش افزوده در این بخش بر تعداد
افراد شاغل در بخش کشاورزی.

عوامل دخیل در بهره‌وری نیروی انسانی:

۱- ساختار نیروی کار شاغل
- ساختار کمی (تعداد افراد)
- ساختار سنی (سن افراد مشغول به کار)
- ساختار آموزشی (میزان آگاهی و سطح سواد آنها)
۲- آموزش نیروی انسانی ۳- ترویج ۴- تحقیقات
منابع انسانی پایه‌ی اصلی ثروت ملت‌هاست و
منابع مادی و طبیعی، عوامل تبعی تولیدند و علت اختلاف
فاحش در تولیدات کشورهای پیشرفته با در حال توسعه
همین سطح آگاهی افراد مشغول در این گروه است.
روش‌های ترویجی و اطلاع‌رسانی مردمی در امر
کشاورزی در روستاها وابسته به عوامل زیر متفاوت است:

۱- محتوای آموزشی
۲- خصوصیات و ویژگی‌های سنی و استعداد فراگیران
۳- مسایل اجتماعی، فرهنگی و عقاید مردم روستا
۴- عوامل جغرافیایی و اقلیمی منطقه
۲۱ راهکار پیشنهادی دکتر کلانتری
شماری از تدابیر که در واقع نیروی محرکه‌ی
مناسبی برای پیشرفت اقتصادی و توسعه‌ی این صنعت
مادر و پایه است:

۱- اصلاح قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی
۲- تشویق سرمایه‌گذاری خصوصی از طریق مختلف
از جمله امنیت سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی
۳- ارتقای بهره‌وری کلیه‌ی عوامل تولید در بخش
۴- کاهش ضایعات محصولات در مراحل مختلف
۵- سرمایه‌گذاری دولت در امور زیربنایی شامل

آموزش، تحقیق و ترویج
۶- احترام به کشاورز و امر کشاورزی
۷- ایجاد قوانین حمایتی در قیمت‌گذاری
محصولات کشاورزان و اتخاذ تدابیری برای عدم
سودآوری بیش از حد خدمات و امور واسطه‌گری
۸- حذف مالیات محصولات کشاورزی و پرداخت
سوسپید در موارد لزوم
۹- بیمه‌ی کشاورزان و محصولات کشاورزی
۱۰- ایجاد تعاونی و اتحادیه‌های کشاورزی جهت

حضور فعال ماهنامه دام، کشت و صنعت در نمایشگاه بین‌المللی کرمانشاه

سومین نمایشگاه تخصصی مواد غذایی، سوغات و صنایع وابسته،
همزمان با سومین نمایشگاه تخصصی مواد آرایشی، بهداشتی،
پاک‌کننده‌ها و شوینده‌ها از تاریخ ۴ لغایت ۹ دی ماه در محل دائمی
نمایشگاه بین‌المللی استان کرمانشاه برگزار گردید.

در این نمایشگاه که ۵۹ شرکت داخلی و یک شرکت خارجی
حضور داشتند، شرکت‌های تولیدی در بخش‌های مواد غذایی و صنایع

وابسته و تولیدکنندگان مواد آرایشی و بهداشتی محصولات خود را در دو سالن بیستون با ۴۵ غرفه و سالن
طاق بستان با ۱۵ غرفه و سالن جانبی عرضه محصولات شیلاتی در معرض دید علاقه‌مندان قرار دادند.
نمایندگی ماهنامه دام، کشت و صنعت نیز غرفه‌ای را در اختیار داشت که با توجه به اینکه بخش
کشاورزی و دامپروری در استان کرمانشاه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است این غرفه نیز مورد استقبال
کارشناسان و بازدیدکنندگان قرار گرفت.

از تولیدکنندگان برتر بخش کشاورزی استان کرمانشاه تجلیل شد

به گزارش مهندس پناهی، نماینده ماهنامه در استان کرمانشاه: همزمان با افتتاح سومین نمایشگاه
توانمندی‌های سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه با حضور دکتر آقایی، رییس سازمان و جمعی از
مسوولان استان از ۷۵ نفر از تولیدکنندگان برتر استان کرمانشاه تجلیل به عمل آمد.
در این مراسم که در محل نمایشگاه بین‌المللی کرمانشاه و همزمان با اولین روز هفته جهاد کشاورزی
برگزار گردید، همچنین ۴۲۶ پروژه بخش کشاورزی استان با اعتبار ۷۷ میلیارد ریال به صورت نمادین افتتاح
گردید.

بر اساس این گزارش از بین ۷۵ نفر نمونه‌های بخش کشاورزی، ۵ نفر به عنوان نمونه کشوری انتخاب
شده‌اند.